

4. AUDITIMI I BRENDSHËM

Auditimi i brendshëm në Bankën e Shqipërisë realizohet nga Departamenti i Kontrollit. Objektivi kryesor i tij është të sigurojë mbarëvajtjen e zbatimit të ligjeve dhe akteve nënligjore në veprimtarinë e Bankës së Shqipërisë. Funkzioni i auditimit të brendshëm u siguron Administratorëve të Bankës, dhe Këshillit Mbikëqyrës, në mënyrë periodike dhe të pavarur, verifikimin dhe vlerësimin e sistemeve të kontrollit të brendshëm, duke testuar efektshmërinë e kontrolleve dhe procedurat e vendosura.

4.1. ZHVILLIME TË RËNDËSISHME NË AKTIVITETIN E AUDITIMIT TË BRENDSHËM

A. Vënia në zbatim e politikës së auditimit të brendshëm

Procesi i shqyrtimit dhe miratimit të Planit vjetor të Auditimit të Brendshëm në Bankën e Shqipërisë, u realizua në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Auditimit. Plani vjetor për vitin 2023 u hartua nga Departamenti i Kontrollit dhe Inspektori i Përgjithshëm dhe u paraqit për shqyrtim nga Komiteti i Auditimit. Më tej ky plan i dakordësuar nga Komiteti i Auditimit, u miratua nga Këshilli Mbikëqyrës me vendimin nr. 54, datë 7.12.2022.

B. Programi i vlerësimit të cilësisë së Auditimit të Brendshëm

Standardet Ndërkombëtare për Praktikën Profesionale të Auditimit të Brendshëm kërkojnë që një vlerësim i jashtëm i cilësisë (EQA³⁴) i aktivitetit të auditimit të brendshëm duhet të kryhet të paktën një herë në pesë vjet nga një vlerësues i kualifikuar, i pavarur ose një ekip vlerësimi nga jashtë institucionit. Standardet gjithashtu kërkojnë kryerjen e një vetëvlerësimi periodik, i cili kryhet çdo 2 vjet.

Gjatë vitit 2023 u realizua procedura e vetëvlerësimit të AB në përputhje me kërkesat e Standardeve. Ky angazhim vjen pas vlerësimit të jashtëm të realizuar nga Departamenti i Auditimit të Brendshëm të Bankës Qendrore të Republikës së Turqisë (CBRT) në dhjetor 2020.

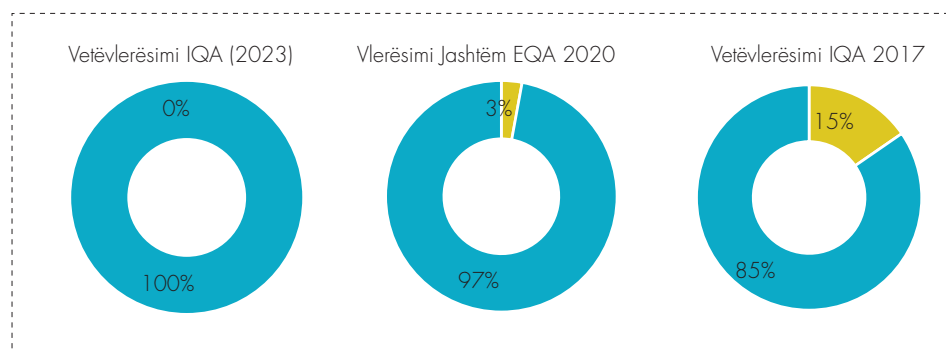
³⁴ Shkurtime të termave: IP – Inspektori Përgjithshëm; DKn – Departamenti i Kontrollit; IIA – Instituti i Audituesve të Brendshëm; ARO – Administrimi i Rrezikut Operacional; EQA – External Quality Assessment (Vlerësimi i Jashtëm i Cilësisë); IPPF – International Professional Practice Framework (Korniza e Praktikave Profesionale Ndërkombëtare); ACCA – Association of Chartered Certified Accountants (Shoqata e Audituesve të Çertifikuar); CIA – Certified Internal Auditor (Auditues i Brendshëm i Çertifikuar); CISA – Certified Information Systems Auditor (Auditues i Çertifikuar i Sigurisë së Informacionit); MVV (BCM) – Menaxhimi i Vijueshmërisë së Veprimtarisë (Business Continuity Management); KRI – Tregues Kyç të Rrezikut Operacional; ILDKPKI – Inspektoriati i Lartë i Deklarimit dhe Kontrollit të Pasurive dhe Konfliktit të Interesave

Opinionin e përgjithshëm të vetëvlerësimit është që Aktiviteti i Auditimit të Brendshëm të BSH-së rezulton “Përgjithësisht në Përputhje”³⁵ si vlerësimi më i lartë me Standardet e Institutit të Audituesve të Brendshëm (IIA) dhe Kodin e Etikës sipas Manualit të Vlerësimit të Cilësisë të IIA. Ky nivel i përputhshmërisë demonstroi një qëllim dhe angazhim të qartë për arritjen e Parimeve Thelbësore për Praktikën Profesionale të Auditimit të Brendshëm dhe Përkufizimin e Auditimit të Brendshëm.

Në vijim evidentohen përmirësimet në praktikën e Auditimit të Brendshëm të Bankës së Shqipërisë sipas vetëvlerësimit të fundit, vlerësimit të EQA 2020 dhe vetëvlerësimit të realizuar në vitin 2017:

Nivelet e përputhshmërisë sipas EQA	Standardet e vlerësuarra gjatë IQA (2023)	Standardet e vlerësuarra gjatë EQA (2020)	Standardet e vlerësuarra gjatë IQA (2017)
Nuk përputhet	0	0	0
Pjesërisht përputhet	0	3	16
Përgjithësisht përputhet	104	101	88
Vlerësimi i përgjithshëm	Përgjithësisht përputhet	Përgjithësisht përputhet	Pjesërisht përputhet
TOTALI	104	104	104

Vëzhgimet e adresuara nga ekipi vlerësues janë ndarë në dy kategori: Praktikën e Suksesshme të Auditimit të Brendshëm dhe Mundësitë për Përmirësim të Vazhdueshëm. Ekipi i vlerësimit identifikoi katër fusha ku AB po operon në një mënyrë të suksesshme praktike të auditimit të brendshëm, dhe katër mundësi për përmirësim të vazhdueshëm në të ardhmen.

4.2. TREGUES TË PËRGJITHSHËM MBI DEPARTAMENTIN E KONTROLLIT

Në përputhje me Ligjin “Për Bankën e Shqipërisë”, Statutin e Bankës së Shqipërisë, politikën dhe rregulloren e Auditimit të Brendshëm, dhe rregulloren e Komitetit të Auditimit, struktura e Departamentit të kontrollit paraqitet sipas organigramës së mëposhtme, me qëllim sigurimin e ruajtjes së objektivitetit,

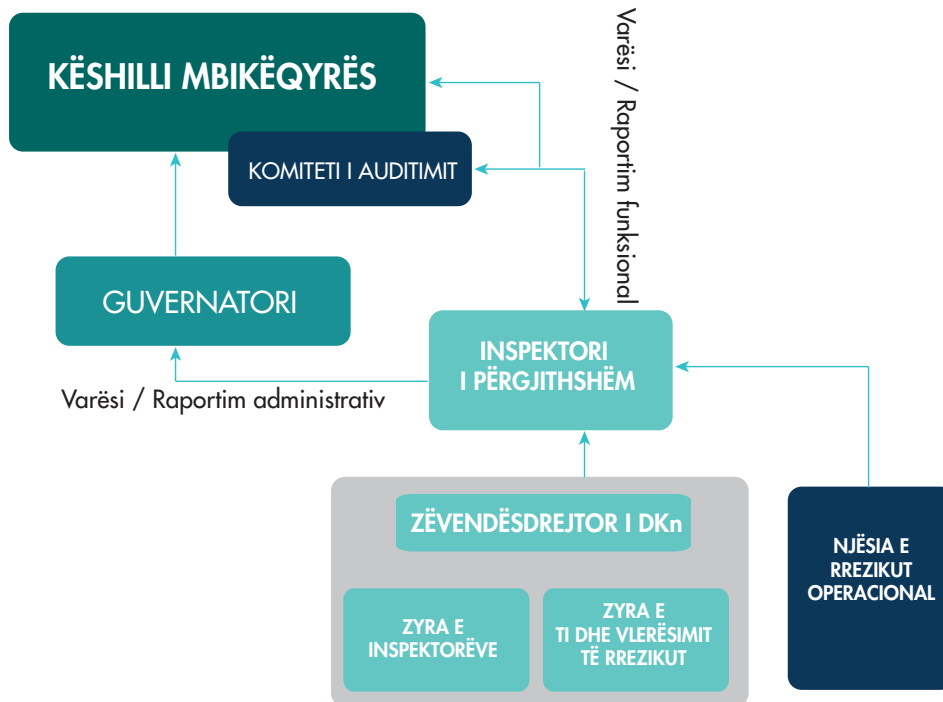
³⁵ Manuali i Vlerësimit të Cilësisë së IIA sugjeron një shkallë prej tre vlerësimesh, “Përgjithësisht përputhet”, “Pjesërisht përputhet” dhe “Nuk përputhet”.

pavarësisë, integritetit të informacionit, përdorimit eficient të burimeve dhe efektivitetit të sistemeve të kontrollit të brendshëm në Bankën e Shqipërisë.

A. STRUKTURA ORGANIZATIVE E DEPARTAMENTIT TË KONTROLLIT

Struktura organizative e drejtuar nga Inspektori i Përgjithshëm jepet në vijim:

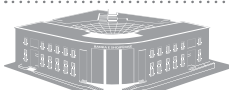

B. Rritja profesionale e stafit dhe trajnimi i vazhdueshëm

Në funksion të përmbushjes së objektivit strategjik për rritjen profesionale të audituesve të brendshëm, inspektorët e kontrollit janë përfshirë në programe trajnimi për auditimin e brendshëm dhe për menaxhimin e rrezikut të ofruara nga bankat qendrore. Ata gëzojnë tituj në certifikime profesionale si ACCA, CIA, CISA, si dhe kanë ndjekur orët minimale të detyrueshme për mirëmbajtjen e tyre. Gjatë vitit 2023, dy inspektorë të Departamentit të Kontrollit u përfshinë në programin e trajnimit të ofruar nga Ministria e Financave për fitimin e titullit “Auditues i Brendshëm Publik”. Ky titull do të rrisë profesionalisht performancën e audituesve.

4.3. ANGAZHIMET E KRYERA GJATË VITIT 2023 DHE PROBLEMATIKAT KRYESORE TË EVIDENTUARA

Angazhimet e auditimeve të kryera gjatë vitit 2023 janë fokusuar në dhënien e opinionit mbi mjaftueshmërinë e kontrolleve të brendshme të vendosura nga Drejtimi për funksionet/proceset e audituara, përfshirë dhe aplikacionet mbështetëse për kryerjen e aktiviteteve.

Gjatë vitit 2023 u adresuan gjithsej **28 rekomandime** të rezultuara nga **11 angazhime** auditimi për dhënie sigurie. Rekomandimet kanë adresuar kryesisht nevojën për përmirësimin e proceseve, sidomos në kuadër të rritjes të sigurisë kibernetike (52%); rishikimin e bazës rregullative (21%) dhe të tjera mbi zbatimin e bazës rregullative (27%).

Gjetjet dhe rekomandimet për secilin prej auditimeve të realizuara gjatë kësaj periudhe janë adresuar fillimisht pranë drejtuesve të njësive për komente dhe më pas pranë Administratorëve të Bankës së Shqipërisë dhe Komitetit të Auditimit.

